Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

De herbis

Ruta cnecto: sedm nigrem galliam est planta
bris ramos quadratos et habet folia in sissu
m quibus est quadam visosicas rone aut adherent
manu et est duplex sc maior et minor sc drui vide
maior siab; stipites et radices longiores minori Tere
maior semen habet minor crescit sine semine Nota q
sed in plurarum est ra et sic in sedo Sadm semp est ra
et sic in sedo in mediana venitur radice raro solos so
bro et stipitibus puto q radix sit ra et sic in sedo et so
lia sint ra et sic in primo Nota q radix potenter adiuat
ad vide cecca sic suppositoria uel fiat decocto eius et
bibat mulier Item radix binatur melle et sup spergat
put scapnee et in ponatur ulce Item radix valet
ad educandu vrina grossam vide de aquatica et bibat
pacens Item apte oplanones splenis et epar Item de
coto eius commendatur in sciatica palisi quia resoluit
et costiat Item tubesfiat capillos vide pomtur in lin
tuo et valet Item radix commendat in calculo quia ab
stergit materiam in pos vrinalibus existentes Item ra
dix et folia valent cont venenu ⁊c

Ruta ut asserit Isidorus etymo in de quasi
ruta i abiuro ris quia sit ferentissima
hanc venenis repugnare musele docent que qn aim
spente dimicauerit abo eius armane et est ruta duplex
ra et sic mezaq n vnm habet consumendi et est
duplex ruta sc agrestis et domestica

Ruta domestica sive comunis que et esia aut ca
sion uel pedal Gew porgam vocatur sulis
mem tamen hui herbe folia et semen competit medi
cine Macer ruta sepe bibita stomacho prodest partum
expellit venere arcet tussim compescit menstrua purgat
decocto eius in vino sorta et aqua cocma ventris sedat
pulmones iuuat et pectus medet et pleuresi strictures
et strasm iuuat In oleo viridis cocta et sic ca cepida
fobrifugens foueat ante tremore febris Iuuat Sic etia
prodest iuori matrie et mesimis Etam si cum sterco m
mentur bibita cu vino ad vtraq; valt In oleo cocta et
bibita lumbricos pellit cocta cum carne et vino decoc
ta et nocte apposita vt vdropic tenens comesta caligine
oculo: fugat et melius ci suas seminali et ci sitte qui
li bibita uel acida comesta obstat venenis hoc medicin
tes reo poni sepe probauit Qui ruta solos vigmi cu
sale panis Et magnis manibus binis carie cp duabo
Ocunus vesti consurgeo i Inglandis mane solebat
Armatusq abo cali quasiq veneno quis insidiat
sibi tenderet hard metuebat Decoctum modico binno
oleoq et tepide subiecta matrie vidrem fugat prodest
etam sic omnibus morbis interioribus iuuat et resti
calos cumidos cu solvo lauri bene triam si sup addas
macer Const lunaryam rutam et z mizibet cu acero fo
tissimo naribus applita Theo p rutam cu sale tere et
addito melle sronem lim et inter vr addolorem capu
hoc idem etam valet adeplensiam Idem tere ruta
cu acero et melle et colatura clara ponas in oculum mi
tum stringit lacrimas eius Idem biliatur ruta in buti
ro et oleo et p clistere pmiat starm volui dolorem et stic
tollit D ruta bilia tratur et super emplatur salubre
vme suat te nasmon Idem ruta trita in oleo cu aqua
qua gallime ut anseris calidaq apposita ante et retro Iu
uat stum matrie suppositorio Item ruta coquatur sola
cu oleo et in vcatur soluit stum in stacionem et dolo
rem matrie Iuuat ruta cocta cu oleo in vcatur pen
sarii soluit dolorem et tidorem matrie Const rutam
viridem emplastra cu sale et melle statim arterie et
podagre tollit Theo p accipe rutam cu oleo tere frigo
cat hap la smate pone super caput cyrori in modum
corne Si stermitat post septem horas sana biatur Si aut
no stermitat morietur Item si ruta comesta fuit demac
caligmen oculo: et nebulam expellit et lepram in ho
mine crescere no pmittit Comesta amasculis cor: libi
dinem carnalem minuit Si mulieribus auget amore
vo vulis est ruta qz liuia reddit aurea Ruta vneis minu
et mulieribus auget amorem Sepe etia comesta caput
gue alleuiat et cerebri purgat Plat vnu decoctum
cu ruta vr ad purgandu flegma Const epilensiam valt
eadem cu pulluere prome cont defectu in suo comesta si
mosicate Ruta ponatur in dolio non mansi fuit de
octum vnm cu ruta et castorio ad mensura provocandu
et etam mozaui evacuandu deprigmatibus et scaurdi
nam evacuandum Const in stacone aliuo membri at
tipiatur ruta oprime trita constinatur cu butiro non
salso et ponatur super locum in stacu desuper vero panus
quo in frigidatus et residebit in stacio aut resabit dolor
uel cribit pminutas vesicas in loco illo residiaq pa Con
tra venenu eadem ruta pota valt Contraq mesim vene
nate cu malum uel cum cabidi ruta trita ponatur Con
tra dolorem membro: ex collisione uel alia de ci ruta
calefacta in tela supponat macer Suas ruta melle in oco
equo pondere et inde oculi punctu prodest in vitus cum
oleo rosco et acero rapiteq sepius inde in pncto dolorem
eius aiuat Inpisius naribus sangumanibus auxilium
cur: desiranda sistit tepidus ex cortice malogranati au
tribus in fusius dolorem cur: fugat in vitus tersis et
oleo rosco et acero depellit stabiem que gre de herpea
purgat etia sic acetus hic eadem naribus in missus ruat
vermas i plaeta naturi scientia hec macer Item cum